

Mislukking van de Energiewende is juist het succes van Angela Merkel

Opinie | Erwin van den Brink, publicist.

Op 23 augustus meldde het FD: 'Energiewende is financiële en planologische ramp'. Misschien had er bij moeten staan: Maar politiek een enorm succes. En dat komt met name op het conto van Angela Merkel. De Energiewende is namelijk ook het laatste grote project van de DDR en Merkel begrijpt als (voormalig) Oost-Duitse als geen ander hoe de denkwereld in elkaar zit van de beweging achter deze energietransitie.

Die werd het nieuwe ideaal van de linkse beweging na de

ineenstorting van het

communisme. Voor 1990 speelde klimaatopwarming geen enkele rol in het publieke discours. Na 1990 heeft een aantal politiek dakloze communisten zich er vol overgave op gestort. In Nederland ontstond Groen Links uit de CPN, in Duitsland ontstond uit de Sozialistische Einheitspartei Deutschlands (SED) van de DDR de PDS en daaruit Die Linke terwijl de Groenen hun wortels hebben in de radicaal-linkse beweging uit West-Duitsland.

Merkel heeft
in drie

Stranden

Ze weet dat

de

Energiewende

zal stranden

op de

realiteit, zij

het geleidelijk

achtereenvolgende

Bondsdagverkiezingen deze linkse

partijen steeds verder

gemarginaliseerd. Als je een

politieke tegenstander wil

verslaan, moet je zijn grootste

medestander worden. Ze heeft het

linkse leerstuk van de ‘repressieve

tolerantie’ op virtuoze wijze

gebruikt om links zachtjes ‘kalt zu

stellen’. Hoe je dat doet heeft ze

geleerd in de DDR, waar alles politiek was.

Tijdens de deling van Duitsland onderhielden linkse partijen ten westen en ten oosten van het IJzeren Gordijn een complexe symbiotische relatie: tegen kernenergie, tegen (Amerikaanse) kernwapens in het geval van de Groenen zelfs tegen hereniging. Na de ineenstorting van het communisme was links gedesoriënteerd. Niet het kapitalisme was ten onder gegaan aan 'zijn eigen contradicties', zoals de marxisten-leninisten altijd zeker wisten, maar hun eigen systeem.

De Energiewende belichaamt voor hen het idee dat het kapitalisme alsnog op zijn eind loopt. Ze moet bewijzen dat het kapitalistische systeem gebaseerd op fossiele energie een doodlopende weg is. Een gedoemd uitputtingssysteem. Het kapitalisme buit niet alleen mensen uit, maar de gehele aarde en zal dus onvermijdelijk instorten. Precies die dichotomie van vernietiging en ineenstorting aan de ene kant en wenkende utopie, loutering en zuiverheid aan de andere kant, dat is wat duurzaamheidsadepten en marxisten bindt.

Maar dat ‘kapitalisten’ tot nu toe sociale en milieucrises hebben weten te bezweren — vaak net op tijd — komt doordat zij over de opportunistische souplesse beschikken om vijandig ideeëngoed tijdelijk te incorporeren. VVD-coryfee Ed Nijpels is hier een mooi voorbeeld van.

Links mist
die
ideologische

**Gemis bij
links**

Links mist
ideologische
bewegelijkheid
en Merkel
heeft haar
tactiek
daarop
gebaseerd

bewegelijkheid en dat is precies waar Angela Merkel haar tactiek op heeft gebaseerd. ‘In mijn ogen is de energieheffing een vorm van planeconomie die we alleen maar kennen uit het socialisme’, zegt ondernemer Karl Tack in het FD-artikel. Hij slaat de spijker op zijn kop. Merkel weet als geen ander hoe een planeconomie faalt als idealisme verzandt in ideologische orthodoxie. Haar ouders besloten om in 1954 te

verhuizen van Hamburg naar de DDR om het nazistische Duitsland achter zich te laten maar raakten al snel teleurgesteld in het reële socialisme dat de Muur nodig had.

Ze weet dat ook de Energiewende zal stranden op de realiteit, zij het geleidelijk. Dit jaar wordt voor het eerst paal en perk gesteld aan de almaar oplopende kosten na zware kritiek van instanties zoals het Bundesrechnungshof en de Expertenkommission für Forschung und Innovation van de Bundsdag. Er komt een einde aan de vaste 'feed in'-garantieprijzen voor groene stroom en de aanbieders moeten gaan concurreren.

De kosten komen volgens de werkgeversorganisatie Institut für Neue Soziale Marktwirtschaft (INSM) uit op zo'n € 520 mrd. Maar milieuwinst blijft uit. Sinds 2012 brengt McKinsey Duitsland elk halfjaar de Energiewende-index uit op basis van data van onder meer het Umweltbundesamt. Daaruit blijkt dat er in 2016 een uitstoot was van 916 megaton CO₂-equivalent terwijl de doelstelling 812 megaton was. De uitstoot is weer terug op het niveau van 2014.

Volgens McKinsey faalt het project jaar op jaar in vele opzichten terwijl de kosten stijgen tot astronomische hoogte. Een beetje economische groei, een iets koudere winter en de vermindering van CO2-uitstoot is al weer teniet gedaan. Inderdaad een planeconomie.

Wat blijft is dat een communistische afluisterstaat met dertig miljoen inwoners en drie miljoen partijleden van wie er velen al of niet vrijwillig werkten voor de gevreesde Stasi relatief probleemloos is opgelost in de Duitse samenleving. Dat mag wat kosten. En dat dankzij het tactisch opereren van Angela Merkel.

Meest gelezen

Eigenarer
failliet
Koops
Furness
dienen
miljoenen
in tegen
accountar
EY

Chocolade
zaait
twijfel
met
'beurspar

Van
Lanschot
houdt
zorgplicht
voor
verkochte
klant